

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 15. 4. 2020

Število objav: 14

Internet: 11

Tisk: 3

Spremljane teme:

Inženirska ...: 0

Inženirska ...: 2

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 1

Zakon ... načrtovanju: 0

Zakon ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih ...: 0

Gradbeništvo, graditev: 11

Inženirski dan: 0

Internet	Naslov	Mi jih nočemo, Nemci bodo šli ponje z letali		
Zaporedna št. 1	Medij	Delo.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 4. 2020		
Stran v zbirki: 6	Avtor	Mateja Kotnik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...novinarskih konferenc minister za infrastrukturo podobno dramatično naslovil 'državljane, študente, brezposelne, mlajše upokojence', naj gredo delat v gradbeništvo , ker zaradi ukrepov v času koronavirusa primanjkuje poceni delovne sile z območja nekdanje Jugoslavije.«še pravi Lukić. Podprite Delo Naše delo je, da...			

Internet	Naslov	Direktorat za prostor bo kot v. d. vodil Georgij Bangiev		
Zaporedna št. 2	Medij	Sta.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Slovensko gospodarstvo; 14. 4. 2020		
Stran v zbirki: 7	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Vlada je danes za vršilca dolžnosti generalnega direktorja direktorata za prostor, graditev in stanovanja na ministrstvu za okolje in prostor imenovala Georgija Bangieva. Bangiev, javnosti znan predvsem po delovanju v koprskem občinskem uradu...			

Internet	Naslov	Je epidemija višja sila?		
Zaporedna št. 3	Medij	Dnevnik.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 4. 2020		
Stran v zbirki: 9	Avtor	Anja Hreščak		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Poudarili so, da izvajanje gradbenih del v času epidemije ni prepovedano – nasprotno – in da je več mnenj in pozivov strokovnih organov, naj se dela v gradbeništvu nadaljujejo. »Trudimo se, da bi se projekti nadaljevali, če to dovoljujejo razmere,« so poudarili....			

Internet	Naslov	Švicarski nož podjetništva		
Zaporedna št. 4	Medij	Svetkapitala.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 4. 2020		
Stran v zbirki: 12	Avtor	Aleš Jug		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije		
Povzetek	...procesne varnosti, ki teče pod okriljem Gospodarske zbornice Slovenije. Je soavtor strokovnega priročnika o načrtovanju požarne varnosti, ki je izšel pri Inženirski zbornici Slovenije . korona kriza podjetništvo nemoteno poslovanje Podprite Svet kapitala Delamo razliko; z le enim klikom do kakovostnega pobega v poslovne zgodbe Sveta...			

Internet	Naslov	Pesimizem in brezposelnost v Hong Kongu		
Zaporedna št. 5	Medij	Svetkapitala.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 4. 2020		
Stran v zbirki: 22	Avtor	Simona Drevenšek		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...prizadetimi industrijami sta bila potrošniški in turistični sektor, ki je zabeležil najvišjo brezposlenost v zadnjih desetih letih – in znaša 6,1 odstotka-, v gradbeništvu pa 6,8 odstotka. Na srečo v finančno-tehnoškem podjetju, kjer dela Alice Chan, še ne odpuščajo. Je pa vlada vsakemu prebivalcu v času te krize podarila...			

Internet	Naslov	Mi jih nočemo, Nemci bodo šli ponje z letali		
Zaporedna št. 6	Medij	Times.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 4. 2020		
Stran v zbirki: 24	Avtor	Mateja Kotnik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...novinarskih konferenc minister za infrastrukturo podobno dramatično naslovil 'državljane, študente, brezposelne, mlajše upokojence', naj gredo delat v gradbeništvo , ker zaradi ukrepov v času koronavirusa primanjkuje poceni delovne sile z območja nekdanje Jugoslavije.«še pravi Lukić...			

Tisk	Naslov	Čakajo na odkup zemljišča		
Zaporedna št. 7	Medij	Gorenjski glas, Slovenija	Stran: 24	Površina: 54 cm ²
	Rubrika, Datum	Zadnja stran; 14. 4. 2020		
Stran v zbirki: 25	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	Čakajo na odkup zemljišča Bohinjska Bistrica-Če bi šlo vse po načrtih, bi v Bohinju do konca meseca zaključili dela pri urejanju regionalne ceste v Ribčevem Lazu. Kot kaže, to zaradi težav s pridobivanjem zemljišč ne bo mogoče. »Tako občini kot direkciji za infrastrukturo se kljub vložnim velikim			

Tisk	Naslov	Posledica krize morda tudi nižje cene nepremičnin - a kakšna bo kupna moč prebivalstva?		
Zaporedna št. 8	Medij	Štajerski tednik, Slovenija	Stran: 6	Površina: 1.148 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 4. 2020		
Stran v zbirki: 28	Avtor	Dženana Kmetec		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...vseljiv marca 2021. K sreči imamo na zalogi ves potreben material, da lahko delamo nemoteno tudi v teh razmerah. Vse, kar se trenutno dogaja, je šok tudi za gradbeništvo . Težko je napovedati, kako bo to vplivalo na prodajo, a glede na to, da na Ptujju manjka vsaj 200 stanovanj, sem prepričan, da jih bomo prodali, resda morda...			

Tisk	Naslov	Gradbeno dela (z omejitvami) so dovoljena		
Zaporedna št. 9	Medij	Štajerski tednik, Slovenija	Stran: 7	Površina: 166 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 4. 2020		
Stran v zbirki: 29	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...za varno delo. Realnost na gradbiščih je žal pogosto povsem drugačna. Direktor Območne obrtno-podjetniške zbornice Ptuj Boris Repič pravi, da seje tudi gradbeništvo na določenih segmentih v zadnjih tednih moralo ustaviti: »Do začetka aprila je prepoved veljala za izvajanje dela pri fizičnih osebah, medtem ko je denimo...			

Internet	Naslov	Švicarski nož podjetništva		
Zaporedna št. 10	Medij	Novice.najdi.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 4. 2020		
Stran v zbirki: 39	Avtor	Aleš Jug		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije		
Povzetek	...procesne varnosti, ki teče pod okriljem Gospodarske zbornice Slovenije. Je soavtor strokovnega priročnika o načrtovanju požarne varnosti, ki je izšel pri Inženirski zbornici Slovenije			

Internet	Naslov	Pesimizem in brezposelnost v Hong Kongu		
Zaporedna št. 11	Medij	Novice.najdi.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 4. 2020		
Stran v zbirki: 49	Avtor	Simona Drevenšek		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...prizadetimi industrijami sta bila potrošniški in turistični sektor, ki je zabeležil najvišjo brezposelnost v zadnjih desetih letih – in znaša 6,1 odstotka-, v gradbeništvo pa 6,8 odstotka. Na srečo v finančno-tehnoškem podjetju, kjer dela Alice Chan, še ne odpuščajo. Je pa vlada vsakemu prebivalcu v času te krize podarila...			

Internet	Naslov	21. dopisna seja Vlade Republike Slovenije		
Zaporedna št. 12	Medij	Gov.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 14. 4. 2020		
Stran v zbirki: 51	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Kazensko pravo. Druge kadrovske odločitve Georgi Bangiev, je bil 16. 4. 2020 imenovan za vršilca dolžnosti generalnega direktorja Direktorata za prostor, graditev in stanovanja v Ministrstvu za okolje in prostor, do imenovanja generalnega direktorja tega direktorata, vendar največ za šest mesecev, to je najdlje do...			

Internet	Naslov	Javna korist 3. razvojne osi je pravica vseh [Pripni nazaj] Nastavitve seznamov Deli seznam Trenuten seznam Moji seznam		
Zaporedna št. 13	Medij	Publishwall.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 4. 2020		
Stran v zbirki: 55	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...sama ne izvršuje oziroma jih prilagaja svojim željam in ciljem. Izdana soglasja in dovoljenja, ki datirajo v čas pred sprejetjem zadnje prostorske in gradbene zakonodaje , izključujejo sodelovanje javnosti, čeprav je projekt več kot aktualen in potreben sodelovanja širše javnosti. V nasprotnem primeru gre zgolj za parcialno...			

Internet	Naslov	Mi jih nočemo, Nemci bodo šli ponje z letali		
Zaporedna št. 14	Medij	Novice.najdi.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 4. 2020		
Stran v zbirki: 57	Avtor	Mateja Kotnik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...novinarskih konferenc minister za infrastrukturo podobno dramatično naslovil 'državljanke, študente, brezposelne, mlajše upokojece', naj gredo delat v gradbeništvo , ker zaradi ukrepov v času koronavirusa primanjkuje poceni delovne sile z območja nekdanje Jugoslavije, «še pravi Lukič....			

Mi jih nočemo, Nemci bodo šli ponje z letali

V Posavju jih manjka več sto, prav tako v Savinjski dolini. Kmetje: Domača delovna sila ni v pomoč

Objavljeno
14. april 2020 21.55

Posodobljeno
14. april 2020 21.55

Odprti galerijo

Hmeljarji iz Savinjske doline bodo po petnajstih letih prvič ostali brez zadostnega števila sezonskih delavcev iz tujine. FOTO: Jože Suhadolnik

[Mateja Kotnik](#)

Ljubljana – Odločitev ministrstva za kmetijstvo, da zaradi epidemije koronavirusa ne dovoli prihoda glavnine sezonskih delavcev v našo državo, je razočarala pridelovalce hmelja in tudi lastnike sadnih in zelenjavnih nasadov. »Z domačo delovno silo si ne moremo pomagati. To vemo na podlagi izkušenj iz preteklosti,« trdijo pridelovalci jagod in zelenjave iz okolice Brežic in Krškega, enake izkušnje imajo z njimi hmeljarji v Savinjski dolini.

Darko Krošelj iz Darsada je bil dogovorjen za prihod skupine 75 delavcev iz Srbije. Kako bo brez njih opravili sezonska dela v jagodnih nasadih, ne ve. »Gospodarska škoda bo zelo velika,« napoveduje. **Igor Jarkovič**, prav tako pridelovalec sadja in zelenjave, pravi, da je po dveh pozebah to nov udarec za panogo, ki lahko povzroči propad. Jarkovič trdi, da je zdravstveno tveganje v času epidemije manjše, če imajo kmetje zdrave tujce nastanjene na kmetijah, kjer se omejeno gibajo, kot pa da v Posavje dnevno migrirajo brezposelni, dijaki in

študenti iz številnih slovenskih krajev.

Domači ostanejo le dan ali dva

Jarkovič je bil dogovorjen za prihod 70 delavcev iz Bosne in Hercegovine. »To so ljudje, ki se k nam vsako leto vračajo in so navajeni dela v nasadih. Domači delavci pridejo dan ali dva, potem jih ni več. Tako je na naši kmetiji že štirideset let.« pove Jarkovič. Sogovornika se sprašujeta, kdo jim bo povrnil za stroške za pridobivanje delovnih dovoljenj. Na upravni enoti jim tega denarja ne bodo vračali.

Brez pomoči sezonskih delavcev bo slovenski hmelj ostal na tleh. FOTO: Tadej Regent

Tudi [hmeljarji v Savinjski dolini](#) so zelo ogorčeni. Na kmetiji **Janeza Oseta**, predsednika združenja hmeljarjev Slovenije, so na prosti dan pomagali sorodniki in prijatelji. »Včeraj jih je bilo na hmeljišču 28, danes le eden, saj so morali v službe. Odločitev ministrstva ni poštena. Slovenski hmelj bo ostal na tleh,« je razočaran Oset. Prepričan je, da bodo skupine tujih sezonskih delavcev izgubili dolgoročno, saj so iz Nemčije, kjer so zaželeni, ponje poslali letala.

Država se ne bo vmešavala v plačilo

Z ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano so sporočili, da se je na poziv ministrice na pomoč slovenskim kmetom odzvalo 300 ljudi. »Med njimi študenti, delavci na čakanju, brezposelni, upokojenci, družine, samozaposleni in drugi,« so povedali na ministrstvu in dodali, da ne nameravajo posegati v poslovni odnos med delodajalcem in iskalcem zaposlitve, zato ne bodo določali višine plačila, še manj podpirali delo na črno.

Goran Lukič iz delavske svetovalnice je ministrico javno pozval, da bi morda namesto apokaliptičnega poziva, s katerim po njegovem mnenju želijo utrditi »poslovni model« najemanja podplačanih sezonskih delavcev brez neposrednega delovnopravnega varstva, zavihati rokave in zagotoviti vsem sezonskim delavcem v kmetijstvu ustrezno plačilo in neposredno delovnopravno varstvo.

Še kakšen apokaliptičen poziv?

»Če tega ne boste naredili, me na žalost ne bo presenetilo, da bo jutri ali pojutrišnjem na eni izmed naslednjih novinarskih konferenc minister za infrastrukturo podobno dramatično naslovil 'državljanke, študente, brezposelne, mlajše upokojeince', naj gredo delat v **gradbeništvo**, ker zaradi ukrepov v času koronavirusa primanjkuje poceni delovne sile z območja nekdanje Jugoslavije,« še pravi Lukič.

Podprite Delo

[Naše delo je, da vi veste več. In poročanje za Delo.si - je delo. Kot vsako drugo. Pošteno delo si zasluži plačilo. Naročite se na delo.si že za 1,49€ na mesec.](#)

Direktorat za prostor bo kot v. d. vodil Georgij Bangiev

Vlada je danes za vršilca dolžnosti generalnega direktorja direktorata za prostor, **graditev** in stanovanja na ministrstvu za okolje in prostor imenovala Georgija Bangieva. Bangiev, javnosti znan predvsem po delovanju v koprskem občinskem uradu za okolje in prostor, bo direktorat vodil od četrтка do imenovanja direktorja, a največ šest mesecev.

Prav tako je vlada danes razrešila Žarka Bogunoviča s položaja generalnega sekretarja na ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo. Za njegovega naslednika je imenovala Mitjo Močnika, ki bo naloge generalnega sekretarja od 20. aprila opravljal kot vršilec dolžnosti do imenovanja generalnega sekretarja po opravljenem natečajnem postopku, vendar največ za šest mesecev, so sporočili iz urada vlade za komuniciranje.

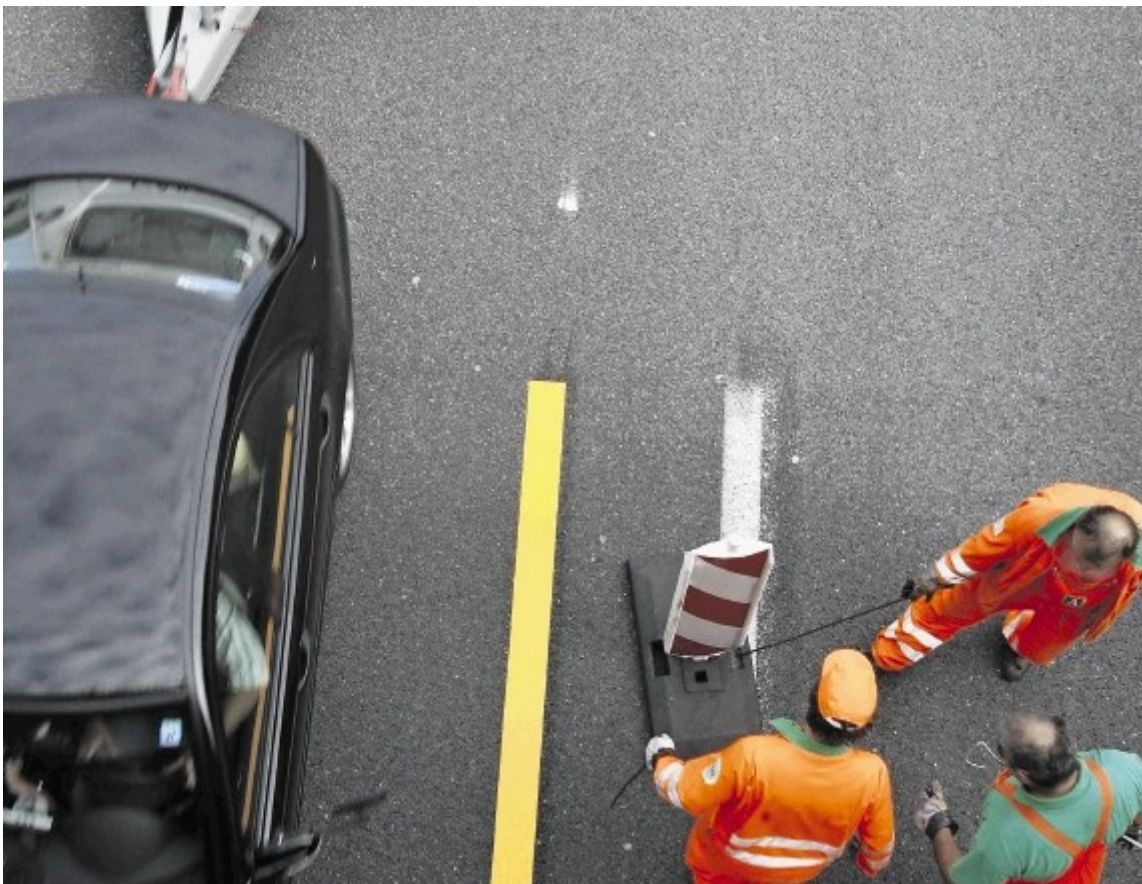
Je epidemija višja sila?

Je epidemija tista višja sila, zaradi katere je dopustno premakniti pogodbene roke, ki jih morajo upoštevati izvajalci gradbenih del, se sprašujejo slednji. V Darsu odgovarjajo, da je to odvisno od posamezne pogodbe, vsekakor pa se zavzemajo, da se dela v tem času čim intenzivneje nadaljujejo.

Anja Hreščak

14. april 2020 14. april 2020 6:30

Predviden čas branja: 3 min

Nekateri Darsovi pogodbeni izvajalci trdijo, da je epidemija višja sila, ki bi ji morali biti prilagojeni tudi pogodbeni roki za dokončanje del.

Družba za avtoceste (Dars) je vsem svojim izbranim izvajalcem konec marca poslala dopis, s katerim jih je obvestila, da kljub razglasitvi epidemije in ukrepom za zmanjšanje okužb vse pogodbene obveznosti in njihovi termini ostanejo nespremenjeni. To je navsezadnje skladno s pozivom pristojnega ministra za infrastrukturo **Jerneja Vrtovc**a, ki je javne investitorje, med drugim Dars, pozval, naj se investicijsko vzdrževanje in popravila cest nadaljujejo s čim večjo dinamiko. Nekateri Darsovi pogodbeni izvajalci se s tem ne strinjajo. Trdijo, da je epidemija višja

sila, ki bi ji morali biti prilagojeni tudi pogodbeni roki. Kajti prav državni ukrepi, ki so sledili razglasitvi epidemije, so privedli do situacije, v kateri ni mogoče izvesti obveznosti v pogodbenih rokih, zatrjujejo v družbi, ki je pogodbenica partnerica Darsa (podatke podjetja hranimo v uredništvu).

Težave pri investicijskem vzdrževanju

V Darsu so za *Dnevnik* zatrдили, da je tako njim kot njihovim pogodbenim izvajalcem v interesu, da se redno vzdrževanje na prometno bolj obremenjenih odsekih nemoteno nadaljuje. To je smiselno tako zaradi trenutno manjših prometnih obremenitev kot zaradi lepega vremena. »Izvajalci ne postavljajo pogojev ali zahtevkov v zvezi z roki, saj imamo po vzdrževalnih pogodbah dnevno organizacijo gradbišč glede na potrebe. Tudi izvajalci so izkazali interes za pospešeno nadaljevanje del,« so zatrđili.

Nekoliko drugače je na področju investicijskega vzdrževanja avtocest, priznavajo v Darsu. »Izvajalci nas v večini obveščajo o nastopu višje sile, vendar je skladno s pogodbenimi določili treba izkazati, da je na izpolnjevanje obveznosti vplivala epidemija oziroma z njo povezane razmere, zato se bo morebitne predloge presojalo glede na dejanske okoliščine in glede na tedaj aktualne razmere,« so pojasnili.

V uvodu omenjeno podjetje tako denimo navaja, da sami niso mogli nikakor vplivati na nastali položaj, temveč so nastopile zunanje okoliščine, ki ji opredeljujejo kot višjo silo po obligacijskem zakoniku. To pa pomeni, da so vsi izvajalci razbremenjeni tudi morebitne odškodninske odgovornosti, če svojih pogodbenih obveznosti ne bi končali pravočasno.

Nadzorniki bodo podali mnenje

»Morebitne zahtevke za podaljšanje roka se bo obravnavalo skladno z določili pogodbe, ki opredeljujejo tudi nastanek višje sile,« še odgovarjajo v Darsu. Zato so svoje pogodbene nadzorne inženirje, to so DRI, Projekt in Zil Inženiring, prosili za mnenje, kako je z izvajanjem del v času epidemije. Nadzorni inženirji namreč redno spremljajo dela in beležijo vsa odstopanja in posebnosti. »Vse te ugotovitve bodo služile za korektno presojo upravičenosti morebitnih zahtevkov,« so dodali v Darsu.

Poudarili so, da izvajanje gradbenih del v času epidemije ni prepovedano – nasprotno – in da je več mnenj in pozivov strokovnih organov, naj se dela v **gradbeništvu** nadaljujejo. »Trudimo se, da bi se projekti nadaljevali, če to dovoljujejo razmere,« so poudarili.

Švicarski nož podjetništva

SK svetkapitala.delo.si/b2b/švicarski-nož-podjetnistva-298908

Podobno kot steklenico Kokakole pozna domala svet tudi švicarski nož. Gre za nadvse uporaben pripomoček, ki nas reši, ko to najbolj rabimo. Da ga seveda lahko uporabimo, ko je to potrebno, ga moramo najprej kupiti in ga vedno imeti seboj. Pri uporabi švicarskega (pogosto tudi vojaškega) noža gre za tisti dober občutek, ko vemo, da imamo pri sebi vedno rešitev v sili.

Ob tem, ko se cel svet počasi ustavlja in države poročajo o porastu števila mrtvih in obolelih zaradi majhne nekaj 10 nanometerov velike nadloge, imenovane koronavirus, se negativen vpliv pandemije odraža tudi v poslovanju podjetij. Kar se vpliva na delovanje podjetij tiče svetovni vojni podobne razmere delujejo tako na ponudbo kot povpraševanje.

Motnje v ponudbi nastajajo zaradi zaprtih tovarn, prekinjenih ali motenih oskrbovalnih verig ali čisto domačem »hrčaknju«, ki ga vidimo, ko kupci iz trgovin nosijo nerazumljive količine potrošnih dobrin, kot na primer toaletni papir. Po drugi strani vedno večje število obolelih z COVID19, obvezne karantene in povsem razumno varčevanje vplivajo tudi na povpraševanje.

Podjetja širom po svetu so pogosto preko noči izgubila dobršen del strank, hkrati pa ostala brez surovin ali polizdelkov in nenazadnje brez dela zaposlenih, ki zaradi prepovedi gibanja ali obolelosti ne morejo v službo. S tistimi, ki so zdravi in dela zmožni doma, pa ja bilo vsaj v prvih dneh izolacije kar nekaj težav s komunikacijo.

Gre za nadvse kaotično in alarmantno stanje v katerem se je znašla velika večina podjetij po svetu. Razen raznih teorij zarot, ki prihajajo na površje sedaj in po načelu: »Po bitki je vsak lahko general!« ga ni heroja, ki bi lahko napovedal tako obsežen negativen vpliv na naš vsakdan in delovanje podjetij, kot ga ima koronavirus.

Pa bi se podjetja na razmere, ki jih predstavlja pandemija sploh lahko pripravila? Pravzaprav da! Dokaj univerzalnemu orodju, podobnemu prej omenjenemu švicarskem vojaškemu nožu rečemo načrtovanje nemotenega poslovanja podjetja (ali kratko NNPP...kakšna neverjetna podobnost z NNNP ali nič nas ne sme presenetiti, ki smo jo poznali še v časih stare skupne države) ali Business Continuity Planning.

V mednarodnem obsegu le okoli 30% večjih in 20% manjših podjetij vsaj razmišlja o postopkih, ki jih morajo sprejeti za doseg nemotenega poslovanja podjetja. Po nekaterih ocenah in pogovorih s slovenskimi podjetniki, ki sem jih konec lanskega leta imel v okviru Gospodarske zbornice Slovenije, lahko dokaj zanesljivo rečemo, da tudi v Sloveniji ni več kot 20% podjetij, ki bi resno načrtovala politiko nemotenega poslovanja podjetja.

Podatek je pravzaprav zaskrbljujoč, saj se po poročanju ekonomskih revij v globalnem smislu na letni bazi z motnjo poslovanja sooča skoraj vsako peto podjetje. Motnja, ki ji je podjetje lahko izpostavljeno ne rabi biti vedno tako globalna, ko je pandemija koronavirusa. Po poročanju revije Financial management (članek je seveda izšel lani, veliko pred izbruhom koronavirusa), bi lahko v letu 2020 podjetja bila ogrožena tudi zaradi: nepravočasnega prepoznavanja kritičnih tveganj (npr. požari in eksplozije, epidemije – kako znano je to), neustreznosti predlaganih procesov za obvladovanje tveganj, nezmožnosti prilagajanja vodstev podjetij varnostni kulturi in procesom za obvladovanje tveganj, neustreznega prilagajanja obstoječih operacij in infrastrukture digitalnim konkurentom ter kibernetičnih tveganj in informacijski varnosti.

Proces načrtovanja nemotenega poslovanja podjetja sam po sebi ni nič novega. Dobro ga poznajo v računalniškem svetu od koder v osnovi tudi izhaja (lep primer so ti. stresni testi). Da bi postal bolj primeren za podjetja, se je načrtovanju nemotenega poslovanja, kot ga poznajo informatiki dodalo še elemente presoje tveganj, kriznega vodenja in komuniciranja ter okrevanja podjetja.

Cilj procesa nemotenega poslovanja podjetja je predvsem v tem, da podjetje skrajša čas od motnje poslovanja do ponovnega zagona. Pri tem mora podjetje slediti kriteriju, ki ga določa najdaljši še dopustni čas neobratovanja podjetja (ko npr. zaradi tega, ker podjetje ne more poslovati in s tem zagotavljati izdelkov ali storitev stranke iščejo alternativne rešitve pri konkurenci).

Uvedba mehanizmov, ki podjetju olajšajo odziv v primeru motenj in omogočajo nemoteno poslovanje se nanaša na postopek vzpostavitve mehanizmov prepoznavanja in presoje tveganj, načrtovanja in izvedbe ukrepov ter neprestanega ovrednotenja samega načrta nemotenega poslovanja podjetja.

Kar nekaj je primerov dobre prakse, kjer so podjetja pripravljena na motnjo lažje prebrodila težave. Ameriški logistični velikan FedEx ves čas natančno spremlja vremenske aktivnosti na območju ključnih logističnih poti. Pripravljene imajo načrte za izredne razmere, ki jih aktivirajo po potrebi. Po izbruhu Islandskega vulkana Eyjafjallajökull leta 2010 je bil prav zaradi načrta nemotenega poslovanja FedEx eno redkih logističnih podjetij, ki je sorazmerno dobro izpolnjevalo naročila strank in pri tem celo izboljšalo poslovne rezultate.

Ena od večjih motenj, ki se je tudi v Sloveniji pojavila s pandemijo koronavirusa je bilo zagotavljanje nemotenega komuniciranja zaposlenih, ki so svoje delo prenesli v domače okolje. Podjetja, kjer lahko del funkcij prevzame delo od doma, in so bila na to pripravljena (infrastruktura, usposabljanje zaposlenih, proces odločanja in informacijska varnost), so motnjo prenesla veliko manj stresno, hitreje in manj opazno za stranke. Na motnjo pripravljena podjetja se tudi lažje prilagajajo novim poslovnim idejam in priložnostim, ki se najdejo domala ob vsaki motnji.

***O avtorju: Dr. Aleš Jug** ima opravljena doktorska študija s tematik požarnega inženirstva (področje transport in logistika) in oskrbovalnih verig (področje poslovnih ved). V letih od 2001 do 2014 je bil na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani nosilec predmetov, kot so Teorija gorenja, gašenja in dinamika požarov, Gašenje požarov in reševanje ter Požarna preventiva v tehnologiji, kasneje pa je predaval na več univerzah v ZDA. Dr. Jug je predsednik komisije za požarno preventivo pri mednarodnem združenju reševalnih služb CTIF in član ekspertne skupine IFSS - International Fire Safety Standards (IFSS) Coalition sklicane s strani Organizacije združenih narodov z namenom posodobitve standardov na področju varstva pred požarom. Strokovno se ukvarja s svetovanjem na področju ocene

požarnih tveganj, nemotenega poslovanja in ranljivosti podjetij in je eden od mentorjev v Šoli procesne varnosti, ki teče pod okriljem Gospodarske zbornice Slovenije. Je soavtor strokovnega priročnika o načrtovanju požarne varnosti, ki je izšel pri **Inženirski zbornici Slovenije**.

Pesimizem in brezposelnost v Hong Kongu

Simona Drevenšek

14. april 2020

Vlada je vsakemu prebivalcu v času te krize podarila 10.000 hongkonških dolarjev (okoli 1280 ameriških dolarjev) ...

Gospodarske razmere so težje kot pri Sarsu.

“Zadnje tedne so stvari na pol normalne, ampak pojavljajo se se novi uvoženi primeri koronavirusa,” mi v pogovoru po Whatsappu pravi prijateljica Alice, Kitajka, ki se je po petih

letih življenja v Šanghaju pred časom preselila v rodni Hong Kong. “Spet smo v fazi prestrašenosti in ne hodimo ven.”

Za razliko od Wuhana in province Hubej, Hong Kong ni bil nikoli “zaprt”. Zaprle so se šole in na spregled je manj aktivistov in volonterjev. “Mesec dni smo bili doma in v zadnjih dveh tednih so se ljudje tega naveličali. Posel se skuša vrniti v normalo,” pripoveduje.

In čeprav se življenje v Hong Kongu ni povsem zaustavilo – v ulici, kjer živi, izmed 10 trgovin nista odprti samo dve – je nekaj njenih prijateljev že izgubilo službo. Finančni sekretar Paul Chan je na svojem blogu zapisal, da je izbruh koronavirusa gospodarstvo prizadel bolj kot SARS leta 2003. Opozoril je, da se bo stopnja brezposelnosti v bližnji prihodnosti še naprej povečevala, je blog povzel časnik South China Morning Post. Pesimistična napoved je

prišla v javnost le nekaj dni potem, ko je bilo znano, da je brezposelnost v mestu 3,7-odstotna, kar je največ v zadnjih devetih letih in da najhuje še prihaja.

Virus je zlomil hongkonško gospodarstvo

V Hong Kongu, kjer imajo 317 okuženih in štiri smrtne primere, vsak dan pa novih 44, so odpovedali številne prireditve, trgovine, restavracije in drugi pa se borijo za preživetje, saj ljudje ostajajo doma. "Gospodarske razmere so težje kot pri Sarsu. Številna mala in srednje velika podjetja v številnih panogah doživljajo izjemen padeč poslovanja," je dejal Chan in dodal, da se podjetja soočajo s prepadi v kapitalski verigi, medtem ko je osebje prisiljeno vzeti neplačani dopust ali nižjo plačo oziroma odpoved.

Obseg cen v maloprodajnem sektorju Hong Konga se je v zadnjem letu znižal, količina pa se je v zadnjem polletju

zmanjšala za med 18 in 24 odstotkov. Chan pričakuje, da podatki o prodaji na drobno za februar, ki bodo objavljeni do konca marca, ne bodo pokazali nobenega izboljšanja.

Opozoril je, da 3,7-odstotna stopnja brezposelnosti v tem mesecu pomeni 130.000 brezposelnih, kar je 12.000 več kot prejšnji mesec.

PREBERITE TUDI

- [Kitajska kaže, kako težak bo zagon gospodarstva po koronavirusu](#)
- [Kako so Kitajci zajezili širjenje virusa](#)

Med najbolj prizadetimi industrijami sta bila potrošniški in turistični sektor, ki je zabeležil najvišjo brezposlenost v zadnjih desetih letih – in znaša 6,1 odstotka-, v

gradbeništvu pa 6,8 odstotka.

Na srečo v finančno-tehnoškem podjetju, kjer dela Alice Chan, še ne odpuščajo.

Je pa vlada vsakemu prebivalcu v času te krize podarila 10.000 hongkonških dolarjev (okoli 1280 ameriških dolarjev), kar je “precej neuporabno” pravi Alice. “To so naredili tudi pred mnogimi leti, medtem ko vlada Macaua vsako leto prebivalcem nakaže denar.”

Po besedah glavnega sekretarja Matthewa Cheung Kinchunga bodo tudi trgovine lahko zaprosile za enkratno denarno subvencijo.

Merjenje temperature na vsakem koraku

Kako so izgedali varnostni ukrepi proti širitvi virusa v Hong

Kongu? “Niso bili podobni temu, kar se dogaja v Evropi. Bolj so podobni ravnanjem določenih mest in provinc izven Hubeja, kjer so določene ceste zaprli, ampak ljudje so bili prestrašeni in niso hodili ven. V firmo ne morem priti brez merjenja temperature. Prav tako ne domov, saj mi ob vhodu in izhodu izmerijo temperaturo. Vsak dan mi temperature zmerijo 4 do šestkrat, če bi jo imela, ne bi mogla ne domov ne ven,” se na koncu pošali. Temperaturo merijo povsod, pravi, tudi pred vhomom na pošto.

Navodila delavcem

V strahu pred širjenjem virusa so nekatera podjetja svoje zaposlene prosila, da so pri delu “bolj fleksibilni”; da si v službo prinesejo kosilo in s tem zmanjšajo število izhodov, da načrtujejo pot v službo izven prometnih konic, da se s strankami pogovarjajo s pomočjo tehnologije na daljavo in da upoštevajo higienske nasvete (pogosto umivanje rok,

razkuževanje površin, kihanje v rokav), po pisarnah pa se lahko sprehajajo samo z masko na obrazu.

Pripravljeni že od Sarsa

Ob vsem kar se dogaja v Evropi in scenarijem, ki se odvija v Italiji, jo vprašam ali jo je strah. “Mene ni strah. Vem, da smo dobro pripravljeni, saj smo leta 2003 imeli SARS. In takrat smo bili prestrašeni, saj nismo vedeli, kako je lahko zbolela cela stolpnica ljudi, čeprav nikoli niso šči iz stanovanja,” odvrne in laično razloži: “SARS se, tako kot COVID-19 lahko širi iz odpadkov in pride v stanovanje preko cevi – iz stranišča in zračnikov.”

Zastrižem z ušesi in ob mojem nejevernem vzdihu in tišini nemudoma pristavi: “To je znanstveno dokazano. Počakaj, ti pošljem slike navodil, ki nam jih je poslalo naše

ministrstvo za zdravstvo.”

Hongkonške oblasti so vsem prebivalcem poslale navodila, kako pravilno splakniti straniščno školjko. Prepričani so, da se lahko bacilli širijo tudi 1,8 metra daleč. Zato je treba najprej spustiti pokrov in šele potem ptegniti vodo.

Da bi preprečili širjenje okužbe morajo prebivalci preveriti ali je v drnažnih ceveh U oblike dovolj vode. Svetujejo, da vsak teden vlijejo pol litra vode. Med drugim morajo preveriti tudi ali so cevi prepustne in da iz njih ne uhaja smrad.

Poleg tega sledijo vsakemu primeru koronavirusa. Če se slučajno zgodi, da je bil okuženi v fitnessu, nemudoma za

14 zapro fitness in ga razkužijo. Enako je s stavbami. Včasih imaš v kakšni stavbi občutek, da si padel v plastenko belila,” se pošali Alice.

“Center za varovanje zdravja spletni strani vsak dan javno obvešča o novih primerih koronavirusa in k temu doda še zemljevid,” jim pa ne sledijo preko mobilnih telefonov, kot to počno na Kitajskem in v Južni Koreji. Zaenkrat, ocenjuje kot državljanica, so stvari pod nadzorom: “Nihče od zdravstvenega osebja še ni zbolel, razen enega, ki je šel na smučanje in virus dobil v tujini. Leta 2003 v času SARS je bilo med 299 umrlimi veliko zdravnikov in medicinskih sester.”

Se pa tudi v dobro pripravljenem Hong Kongu bojijo porasta oblelih, zato prebivalce zdravnik redno opozarjajo, naj bodo previdni. In Alice je tako doma že od januarjam skoraj dva meseca. Ven gre pogledat le občasno.

Mi jih nočemo, Nemci bodo šli ponje z letali

V Posavju jih manjka več sto, prav tako v Savinjski dolin. Kmetje: Domača delovna sila ni v pomoč

Objavljeno
14. april 2020 21:55

Posodobljeno
14. april 2020 21:55

Odpri galerijo

Hmeljarji iz Savinjske doline bodo po petnajstih letih prvič ostali brez zadostnega števila sezonskih delavcev iz tujine. FOTO: Jože Suhadolnik

[Mateja Kotnik](#)

Ljubljana – Odločitev ministrstva za kmetijstvo, da zaradi epidemije koronavirusa ne dovoli prihoda glavnine sezonskih delavcev v našo državo, je razočarala pridelovalce hmelja in tudi lastnike sadnih in zelenjavnih nasadov. »Z domačo delovno silo si ne moremo pomagati. To vemo na podlagi izkušenj iz preteklosti,« trdijo pridelovalci jagod in zelenjave iz okolice Brežic in Krškega, enake izkušnje imajo z njimi hmeljarji v Savinjski dolini.

Darko Krošelj iz Darsada je bil dogovorjen za prihod skupine 75 delavcev iz Srbije. Kako bo brez njih opravili sezonska dela v jagodnih nasadih, ne ve. »Gospodarska škoda bo zelo velika,« napoveduje. **Igor Jarkovič**, prav tako pridelovalec sadja in zelenjave, pravi, da je po dveh pozebah to nov udarec za panogo, ki lahko povzroči propad. Jarkovič trdi, da je zdravstveno tveganje v času epidemije manjše, če imajo kmetje zdrave tuje nastanjene na kmetijah, kjer se omejeno gibajo, kot pa da v Posavje dnevno migrirajo brezposelni, dijaki in

študenti iz številnih slovenskih krajev.

Domači ostanejo le dan ali dva

Jarkovič je bil dogovorjen za prihod 70 delavcev iz Bosne in Hercegovine. »To so ljudje, ki se k nam vsako leto vračajo in so navajeni dela v nasadih. Domači delavci pridejo dan ali dva, potem jih ni več. Tako je na naši kmetiji že štirideset let.« pove Jarkovič. Sogovornika se sprašujeta, kdo jim bo povrnil za pridobivanje delovnih dovoljenj. Na upravni enoti jim tega denarja ne bodo vračali.

Brez pomoči sezonskih delavcev bo slovenski hmelj ostal na tleh. FOTO: Tadej Regent

Tudi [hmeljarji v Savinjski dolini](#) so zelo ogorčeni. Na kmetiji **Janeza Oseta**, predsednika združenja hmeljarjev Slovenije, so na prosti dan pomagali sorodniki in prijatelji. »Včeraj jih je bilo na hmeljišču 28, danes le eden, saj so morali v službe. Odločitev ministrstva ni poštena. Slovenski hmelj bo ostal na tleh.« je razočaran Oset. Prepričan je, da bodo skupine tujih sezonskih delavcev izgubili dolgoročno, saj so iz Nemčije, kjer so zaželeni, ponje poslali letala.

Država se ne bo vmešavala v plačilo

Z ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano so sporočili, da se je na poziv ministrice na pomoč slovenskim kmetom odzvalo 300 ljudi. »Med njimi študenti, delavci na čakanju, brezposelni, upokojenci, družine, samozaposleni in drugi.« so povedali na ministrstvu in dodali, da ne nameravajo posegati v poslovni odnos med delodajalcem in iskalcem zaposlitve, zato ne bodo določali višine plačila, še manj podpirali delo na črno.

Goran Lukič iz delavske svetovalnice je ministrico javno pozval, da bi morda namesto apokaliptičnega poziva, s katerim po njegovem mnenju želijo utrditi »poslovni model« najemanja podplačanih sezonskih delavcev brez neposrednega delovnopravnega varstva, zavihati rokave in zagotoviti vsem sezonskim delavcem v kmetijstvu ustrezno plačilo in neposredno delovnopravno varstvo.

Še kakšen apokaliptičen poziv?

»Če tega ne boste naredili, me na žalost ne bo presenetilo, da bo jutri ali pojutrišnjem na eni izmed naslednjih novinarskih konferenc minister za infrastrukturo podobno dramatično naslovil 'državljanke, študente, brezposelne, mlajše upokojeence', naj gredo delat v **gradbeništvo**, ker zaradi ukrepov v času koronavirusa primanjkuje poceni delovne sile z območja nekdanje Jugoslavije.« še pravi Lukič.

Čakajo na odkup zemljišča

Bohinjska Bistrica – Če bi šlo vse po načrtih, bi v Bohinju do konca meseca zaključili dela pri urejanju regionalne ceste v Ribčevem Lazu. Kot kaže, to zaradi težav s pridobivanjem zemljišč ne bo mogoče. »Tako občini kot direkciji za infrastrukturo se kljub vloženim velikim naporom z enim od lastnikov ni uspelo dogovoriti o odkupu, zato je bil lani sprožen razlastitveni postopek za omenjeni del zemljišča,« so pojasnili na občinski upravi. »Postopek razlastitve še ni zaključen, na žalost je svoje dodala nastala situacija v državi. Kljub temu pričakujemo, da se postopek uspešno zaključi v najkrajšem možnem času, izvajalec pa bo v roku enega meseca dokončal predvidena dela in s tem zaključi projekt.« Občina in država sta sicer rekonstrukcijo ceste začeli že lani, v sklop projekta pa sodijo tudi ureditev površin za pešce, kanalizacije, javne razsvetljave in avtobusnih postajališč. Dela so bila v grobem zaključena do konca leta, zaključek pa načrtovan za to pomlad.

Spodnje Podravje • Stanje na trgu nepremičnin med epidemijo in po njej

Posledica krize morda tudi nižje cene nepremičnin – a kakšna bo kupna moč prebivalstva?

Prometa z nepremičninami med epidemijo koronavirusa v Sloveniji praktično ni. Ker ogledi niso možni, tudi prodaja ne teče. Nepremičninske agencije in gradbinci se zavedajo, da bodo posledice epidemije tudi na tem področju terjale neizprosno davek. Povsem možno je sicer, da se bodo cene nepremičnin precej znižale, a vprašanje je, kdo si bo nakup sploh lahko privoščil oziroma kakšna bo kupna moč potrošnika.

Razglasitev epidemije in sprejeti ukrepi so neposredno vplivali na nepremičninski trg v celotni državi, saj odredba o začasni prepovedi ponujanja ter prodajanja blaga in storitev potrošnikom prepoveduje tudi izvajanje storitev nepremičninskega posredovanja. Posledično je onemogočeno delo nepremičninskih posrednikov, kar se po besedah Tanje Tučič iz agencije RE/MAX že odraža pri njihovem delu: »Če ni ogledov, kupec težko sprejme odločitev za nakup nepremičnine, kar posledično pomeni, da tudi ni transakcij. Vse je odvisno od tega, kako dolgo bodo te izredne razmere trajale in kdaj bomo lahko začeli postopno izvajati aktivnosti ter kakšna bo takrat splošna gospodarska situacija. Upamo, da se bo ta odredba postopno, za določene dejavnosti, ki niso tako rizične, odpravila, da čim prej zaženemo kolesje in tako zmanjšamo nastalo škodo.«

Zaposleni v agenciji RE/MAX so sicer v nenehni stiku s strankami, na voljo so jim za vprašanja in informacije po telefonu in mailu. Nekaj povpraševanja kupcev naj bi bilo tudi v teh zadnjih tednih, a gre le za zbiranje informacij za čas, ko bodo ogledi možni in se bo vzpostavilo normalno stanje na trgu. »Delamo tudi na tem, da zainteresiranim strankam omogočimo virtualne ogledne nepremičnin, vendar končne odločitve za nakup na osnovi takšnega ogleda ne moremo pričakovati. Torej ne moremo reči, da se je dejavnost povsem ustavila, verjetno pa transakcij ne bo, dokler ne bo možno ponovno iti na teren in strankam pokazati nepremičnino – seveda po potrebi z ustreznimi zaščitnimi ukrepi. Vedeti pa moramo, da je strah pri ljudeh prisoten

in da bo strank tudi v takih primerih bistveno manj, dokler se razmere ne bodo ponovno normalizirale,« pojasnjuje Tučičeva.

Bodo cene nepremičnin padle?

Čeprav je jasno, da je posledice trenutnega stanja nemogoče napovedati, bo gospodarska škoda ogromna. Tudi na področju nepremičnin. Tučičeva sicer pravi, da so napovedi zelo nevhvaležne, prepričana pa je, da bo na stanje po koncu epidemije ključno vplival njen čas trajanja in zmožnost gospodarstva, da se ponovno zažene: »Vsekakor pričakujemo recesijo, vendar je vprašanje, kako globoka bo in kako dolgo bo trajala. Cene nepremičnin za zdaj še ostajajo nespremenjene, a bo v prihodnje razvidno, kakšno bo povpraševanje in kako hude posledice bo utrpelo gospodarstvo in posledično kupna moč potrošnikov. Cene bodo morda padle bolj na področjih, kjer so bile pred krizo zelo visoke (Ljubljana, Obala), tudi v Podravju bo po predvidevanjih trend usmerjen navzdol, večjih padcev cen pa za zdaj še ne pričakujemo.«

Nekaj vzporednic je možno potegniti tudi s krizo, ki smo je bili deležni leta 2008. Ali bomo priča spirali nižanja cen prodajalcev in čakanja kupcev, da bodo cene še padle kot takrat, pa je nemogoče napovedati. Tučičeva pravi, da so pompozne napovedi o velikih padcih cen izpred 12 let situacijo na trgu le še poslabšale, zato meni, da se to ne sme ponoviti: »Zato je kakršnokoli napovedovanje padcev cen kar počez nesmiselno. Vse bo odvisno od ponudbe in povpraševanja in od splošne gospodarske situacije v državi.«

Bodo gradbinci težje prodali nova stanovanja?

V Podravju se trenutno gradi kar nekaj novih stanovanj. Zadnja večstanovajska stavba, zgrajena v začetku leta 2019 na Ptujju, je blok pri Lidlovi trgovini, na Volkmerjevi cesti. Tam so bila stanovanja prodana zelo hitro po dokončanju izgradnje.

Konec lanskega leta pa se je za-

čela gradnja novega bloka na eni najbolj elitnih lokacij, v Rabelčji vasi. V njem bo 48 novih nadstandardnih stanovanj. Od tega jih je skoraj polovica, natančneje, 21, že prodanih. Glede na dejstvo, da na Ptujju manjka stanovanj, Robert Šegula iz podjetja Tames, ki gradi omenjeno stavbo, meni, da prodaja ne bo velik problem. Se pa zaveda, da bi trenutna situacija lahko nekoliko upočasnila zadeve: »Kar se tiče same gradnje, ta teče skladno z zastavljenim terminskim planom. Blok bo dokončan in vseljiv marca 2021. K sreči imamo na zalogi ves potreben material, da lahko delamo nemoteno tudi v teh razmerah. Vse, kar se trenutno dogaja, je šok tudi za gradbeništvo. Težko je napovedati, kako bo to vplivalo na prodajo, a glede na to, da na Ptujju manjka vsaj 200 stanovanj, sem prepričan, da jih bomo prodali, resda morda nekoliko pozneje, kot bi sicer. Če ne drugače, bo to stanje na ljudi vplivalo psihično, strah jih bo zadolževanja, problem bi znal biti tudi z odobritvijo kreditov.«

Površina stanovanj, ki se gradijo v Rabelčji vasi, je med 45 in 112 kvadratnih metrov. Manjša so že vsa prodana, prav zanje je namreč največ povpraševanja. Imajo pa na voljo še nekaj srednje velikih, od 63 kvadratnih metrov naprej. Cena je 1.500 evrov po kvadratnem metru (brez davka), v njej pa je zajeto vse, gre za prodajo nepremičnin na ključ. »Vse je nadstandardno, od keramike do talnih oblog, električnih žaluzij, ki nadomeščajo rolete, do troslojnih oken ... Stanovanja so tudi zelo dobro zvočno in termično izolirana. Vsekakor gre za odlična stanovanja,« še dodaja Šegula.

Kidričevo: Pred epidemijo prodanih 12 od skupno 18 stanovanj

Blok v Kidričevem, ki je bil dokončan januarja letos, je gradilo podjetje GP Project ing. Direktor Antun Daljavec je sicer zadovoljen, da jim je večino nepremičnin uspelo prodati še pred začetkom te krize. Od skupaj 18 je prodanih že 12 novozgrajenih stanovanj. Ta so velika med 65 in 70 kvadratnih metrov, le eno je nekoliko večje.

V omenjenem podjetju so se odločili za enotno ceno 112.000 evrov, v njej pa je zraven stanovanja zajeto še parkirno mesto v garaži, shramba, kabinet na podstrešju ... O tem, kakšna so pričakovanja, ali bo zaradi novonastale situacije težje prodati preostala stanovanja, Daljavec pravi: »Trenutno je problem v tem, da ljudje ne morejo priti niti na ogled. Trg s prometom nepremičnin je usahnil. Banke so že prej zaostriale pogoje. Ker se zavedamo, da bo ogromno

ljudi brez dela in bodo kreditno nesposobni, bi to seveda lahko nekoliko ustavilo prodajo. Glede na dejstvo, da stanovanj primanjkuje, pa menim, da bodo vsa naša stanovanja prodana do konca tega leta.« Podjetje GP Project ing pa gradi v Kidričevem, natančneje v Njivercah, še luksuzni dvojček. Kakšna bo cena, še ne vedo, naprodaj pa bo predvidoma septembra. Čeprav prihodnost tudi na nepremičninskem trgu ni rožnata, oba gradbinca menita, da na cene novih nepremičnin trenutno stanje ne bo bistveno vplivalo. »Mi smo že začeli prodajo z nizko ceno, sploh glede na to, kaj ponujamo za ta denar. O znižanju tako trenutno še ne razmišljamo,« sklenē Daljavec.

Ključno vlogo pa bo tudi po koncu krize – kot zmeraj – odigral trg sam oziroma stanje med ponudbo in povpraševanjem, ki ceno ne nazadnje tudi dokončno oblikuje.

Dženana Kmetec

Nepremičninski trg v Podravju

Po ugotovitvah Tanje Tučić iz agencije RE/MAX je največ povpraševanja v Podravju po stanovanjih. Ta se zelo hitro prodajo. Za kupce so zanimive tudi cenovno ugodne in lokacijsko dobro umeščene parcele. Pri teh ugotavljajo dokaj velike razlike glede cene po m², tudi na podobnih lokacijah: »Tudi hiš je na trgu precej, cene pa se zelo razlikujejo. Največ se povprašuje po hišah v cenovnem razredu okrog 100.000 evrov, ali pa po novogradnjah – vrstne hiše, dvojčki, samostojne z manjšo parcelo.«

Foto: CG

Kakšno je stanje na področju najema poslovnih prostorov

Geodetska uprava RS je objavila poročilo o najemnem trgu poslovnih nepremičnin za leto 2019: »V Sloveniji je bilo lansko leto še naprej prisotno razmeroma veliko povpraševanje po najemu poslovnih nepremičnin. Zlasti veliko je bilo povpraševanje po lokalih v večjih nakupovalnih centrih in v središčih največjih mest ter po sodobnejših pisarnah v poslovnih središčih, za katere pa zaradi visoke stopnje zasedenosti in pomanjkanja novogradenj praktično ni bilo več ustrezne ponudbe.«

Po njihovih ugotovitvah se cene najemnin poslovnih prostorov v primerjavi s prejšnjimi leti lani niso bistveno spremenile. Kot ugotavljajo, pa je bilo kljub naraščajočemu povpraševanju po najemu pisarniških prostorov in trgovskih lokalov (tudi nakupu z namenom oddajanja v najem) lani število dokončanih novogradenj zanemarljivo.

Foto: CG

Večina stanovanj v novem kidričevskem bloku je bila prodana pred zaprtjem nepremičninskega trga. Gradbinec je prepričan, da jim bo uspelo preostanek prodati do konca letošnjega leta.

Foto: CG

V novem bloku z 48 nadstandardnimi stanovanji v Rabelčji vasi, ki bo dokončan naslednje leto, je bilo do začetka omejitvenih ukrepov zaradi koronavirusa prodanih 21 manjših stanovanj.

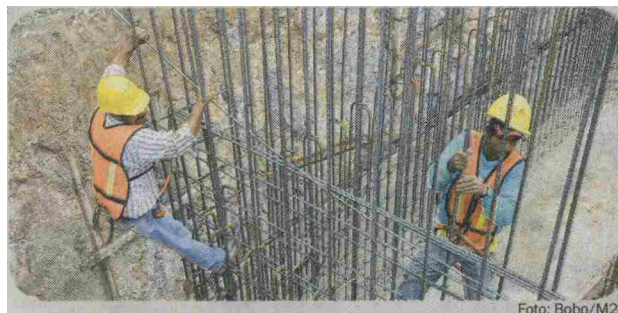

Foto: Bobo/M24

Gradbena dela (z omejitvami) so dovoljena

Na nas so se obrnili gradbeni delavci, ki jih je zanimalo, ali glede na razmere v državi smejo delati. Na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo so pojasnili, da so dovoljena gradbena dela na nenaseljenih gradbiščih, hišah oziroma stanovanjih, pri izvajanju katerih je zagotovljeno, da ni stika s potrošniki: »Torej so dovoljena gradbena dela v prej omenjenih objektih, kjer še oziroma trenutno nihče ne stanuje ter pri izvajanju katerih je zagotovljeno, da ni stika s potrošniki. Omenjeno vključuje tudi gradnjo nove hiše in izvajanje gradbenih del v praznih stanovanjih v večstanovanjskih stavbah pod pogojem, da je stanovanje prazno.« Seveda pa je prvi pogoj, da so delavci opremljeni z zaščitno opremo, maskami, rokavicami, razkužili in drugim potrebnim za varno delo. Realnost na gradbiščih je žal pogosto povsem drugačna.

Direktor Območne obrtno-podjetniške zbornice Ptuj Boris Repič pravi, da se je tudi **gradbeništvo** na določenih segmentih v zadnjih tednih moralo ustaviti: »Do začetka aprila je prepoved veljala za izvajanje dela pri fizičnih osebah, medtem ko je denimo gradbeno podjetje za drugo podjetje lahko delalo naprej, ob upoštevanju zaščitnih ukrepov. Začeti projekti novogradnje so se lahko dokončali, niso pa smeli obrtniki za zasebnike začeti novih projektov. Ni bilo dovoljeno izvajati niti vzdrževalnih del pri fizičnih osebah, razen nujnih. Po novem pa je možno delati v nenaseljenih objektih.«

Prava slika posledic ustavitve oziroma omejitev na področju **gradbeništva** bo po mnenju Repiča vidna šele čez nekaj mesecev. Velik problem, ki se kaže, je ustavitev izdajanja gradbenih dovoljenj: »Kako velika luknja bo nastala zaradi tega, ker gradbenih dovoljenj ne izdajajo, bo pokazal čas.«

Glede na dejstvo, da je prihodnost negotova, Repič meni, da se bo to odrazilo tudi v bojzani ljudi. Povsem možno je, da bo zato obseg velikih gradbenih investicij manjši.

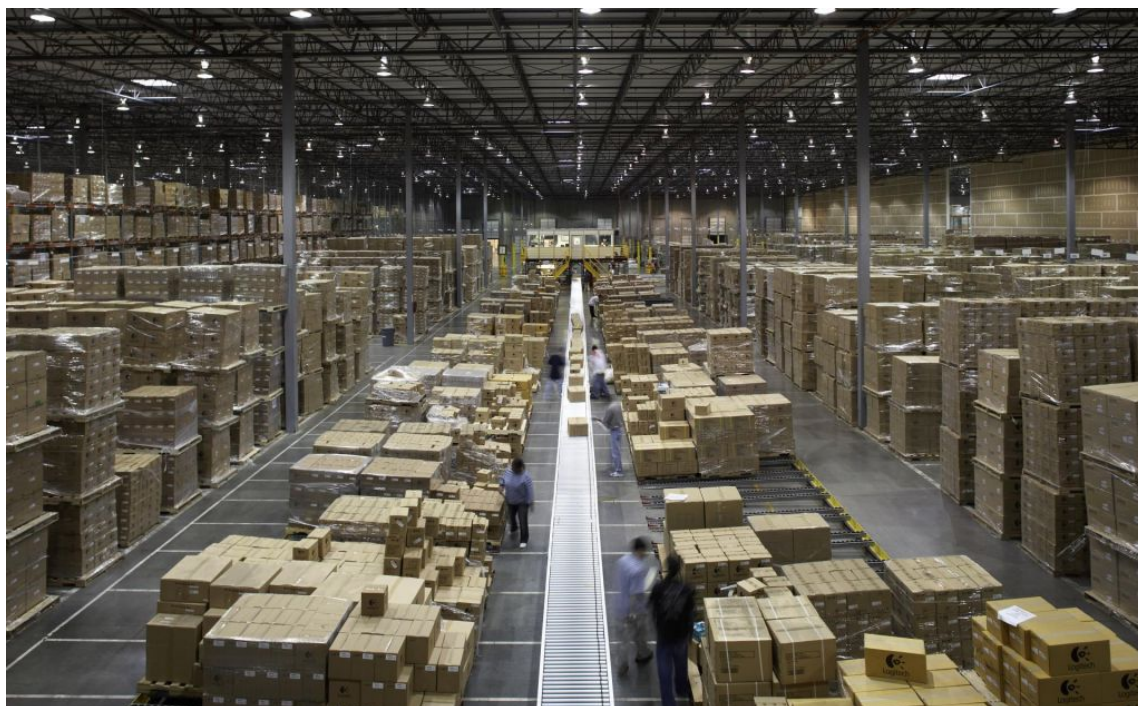
Švicarski nož podjetništva

DDr. Aleš Jug

14. april 2020

Cilj procesa nemotenega poslovanja podjetja je predvsem v tem, da podjetje skrajša čas od motnje poslovanja do ponovnega zagona.

Pripravljeni na krizo? v Sloveniji ni več kot 20% podjetij, ki bi resno načrtovala politiko nemotenega poslovanja podjetja.

Podobno kot steklenico Kokakole pozna domala svet tudi švicarski nož. Gre za nadvse uporaben pripomoček, ki nas reši, ko to najbolj rabimo. Da ga seveda lahko uporabimo, ko je to potrebno, ga moramo najprej kupiti in ga vedno imeti seboj. Pri uporabi švicarskega (pogosto tudi vojaškega) noža gre za tisti dober občutek, ko vemo, da imamo pri sebi vedno rešitev v sili.

Ob tem, ko se cel svet počasi ustavlja in države poročajo o porastu števila mrtvih in obolelih zaradi majhne nekaj 10 nanometerov velike nadloge, imenovane koronavirus, se negativen vpliv pandemije odraža tudi v poslovanju podjetij. Kar se vpliva na delovanje podjetij tiče svetovni vojni podobne razmere delujejo tako na ponudbo kot povpraševanje.

Motnje v ponudbi nastajajo zaradi zaprtih tovarn, prekinjenih ali motenih oskrbovalnih verig ali čisto

domačem »hrčaknju«, ki ga vidimo, ko kupci iz trgovin nosijo nerazumljive količine potrošnih dobrin, kot na primer toaletni papir. Po drugi strani vedno večje število obolelih z COVID19, obvezne karantene in povsem razumno varčevanje vplivajo tudi na povpraševanje.

Podjetja širom po svetu so pogosto preko noči izgubila dobršen del strank, hkrati pa ostala brez surovin ali polizdelkov in nenazadnje brez dela zaposlenih, ki zaradi prepovedi gibanja ali obolelosti ne morejo v službo. S tistimi, ki so zdravi in dela zmožni doma, pa ja bilo vsaj v prvih dneh izolacije kar nekaj težav s komunikacijo.

Gre za nadvse kaotično in alarmantno stanje v katerem se je znašla velika večina podjetij po svetu. Razen raznih teorij zarot, ki prihajajo na površje sedaj in po načelu: »Po bitki je vsak lahko general!« ga ni heroja, ki bi lahko napovedal tako obsežen negativen vpliv na naš vsakdan in

delovanje podjetij, kot ga ima koronavirus.

Pa bi se podjetja na razmere, ki jih predstavlja pandemija sploh lahko pripravila? Pravzaprav da! Dokaj univerzalnemu orodju, podobnemu prej omenjenemu švicarskem vojaškemu nožu rečemo načrtovanje nemotenega poslovanja podjetja (ali kratko NNPP...kakšna neverjetna podobnost z NNNP ali nič nas ne sme presenetiti, ki smo jo poznali še v časih stare skupne države) ali Business Continuity Planning.

V mednarodnem obsegu le okoli 30% večjih in 20% manjših podjetij vsaj razmišlja o postopkih, ki jih morajo sprejeti za doseg nemotenega poslovanja podjetja. Po nekaterih ocenah in pogovorih s slovenskimi podjetniki, ki sem jih konec lanskega leta imel v okviru Gospodarske zbornice Slovenije, lahko dokaj zanesljivo rečemo, da tudi v Sloveniji ni več kot 20% podjetij, ki bi resno načrtovala

politiko nemotenega poslovanja podjetja.

Podatek je pravzaprav zaskrbljujoč, saj se po poročanju ekonomskih revij v globalnem smislu na letni bazi z motnjo poslovanja sooča skoraj vsako peto podjetje. Motnja, ki ji je podjetje lahko izpostavljeno ne rabi biti vedno tako globalna, ko je pandemija koronavirusa. Po poročanju revije Financial management (članek je seveda izšel lani, veliko pred izbruhom koronavirusa), bi lahko v letu 2020 podjetja bila ogrožena tudi zaradi: nepravočasnega prepoznavanja kritičnih tveganj (npr. požari in eksplozije, epidemije – kako znano je to), neustreznosti predlaganih procesov za obvladovanje tveganj, nezmožnosti prilagajanja vodstev podjetij varnostni kulturi in procesom za obvladovanje tveganj, neustreznega prilagajanja obstoječih operacij in infrastrukture digitalnim konkurentom ter kibernetских tveganj in informacijski varnosti.

Proces načrtovanja nemotenega poslovanja podjetja sam po sebi ni nič novega. Dobro ga poznajo v računalniškem svetu od koder v osnovi tudi izhaja (lep primer so ti. stresni testi). Da bi postal bolj primeren za podjetja, se je načrtovanju nemotenega poslovanja, kot ga poznajo informatiki dodalo še elemente presoje tveganj, kriznega vodenja in komuniciranja ter okrevanja podjetja.

Cilj procesa nemotenega poslovanja podjetja je predvsem v tem, da podjetje skrajša čas od motnje poslovanja do ponovnega zagona. Pri tem mora podjetje slediti kriteriju, ki ga določa najdaljši še dopustni čas neobratovanja podjetja (ko npr. zaradi tega, ker podjetje ne more poslovati in s tem zagotavljati izdelkov ali storitev stranke iščejo alternativne rešitve pri konkurenci).

Uvedba mehanizmov, ki podjetju olajšajo odziv v primeru motenj in omogočajo nemoteno poslovanje se nanaša na

postopek vzpostavitve mehanizmov prepoznavanja in presoje tveganj, načrtovanja in izvedbe ukrepov ter neprestanega ovrednotenja samega načrta nemotenega poslovanja podjetja.

Kar nekaj je primerov dobre prakse, kjer so podjetja pripravljena na motnjo lažje prebrodila težave. Ameriški logistični velikan FedEx ves čas natančno spremlja vremenske aktivnosti na območju ključnih logističnih poti. Pripravljene imajo načrte za izredne razmere, ki jih aktivirajo po potrebi. Po izbruhu Islandskega vulkana Eyjafjallajökull leta 2010 je bil prav zaradi načrta nemotenega poslovanja FedEx eno redkih logističnih podjetij, ki je sorazmerno dobro izpolnjevalo naročila strank in pri tem celo izboljšalo poslovne rezultate.

Ena od večjih motenj, ki se je tudi v Sloveniji pojavila s pandemijo koronavirusa je bilo zagotavljanje nemotenega

komuniciranja zaposlenih, ki so svoje delo prenesli v domače okolje. Podjetja, kjer lahko del funkcij prevzame delo od doma, in so bila na to pripravljena (infrastruktura, usposabljanje zaposlenih, proces odločanja in informacijska varnost), so motnjo prenesla veliko manj stresno, hitreje in manj opazno za stranke. Na motnjo pripravljena podjetja se tudi lažje prilagajajo novim poslovnim idejam in priložnostim, ki se najdejo domala ob vsaki motnji.

***O avtorju: Dr. Aleš Jug** ima opravljena doktorska študija s tematik požarnega inženirstva (področje transport in logistika) in oskrbovalnih verig (področje poslovnih ved). V letih od 2001 do 2014 je bil na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani nosilec predmetov, kot so Teorija gorenja, gašenja in dinamika požarov, Gašenje požarov in reševanje ter Požarna preventiva v tehnologiji, kasneje pa je predaval na več

univerzah v ZDA. Dr. Jug je predsednik komisije za požarno preventivo pri mednarodnem združenju reševalnih služb CTIF in član ekspertne skupine IFSS - International Fire Safety Standards (IFSS) Coalition sklicane s strani Organizacije združenih narodov z namenom posodobitve standardov na področju varstva pred požarom. Strokovno se ukvarja s svetovanjem na področju ocene požarnih tveganj, nemotenega poslovanja in ranljivosti podjetij in je eden od mentorjev v Šoli procesne varnosti, ki teče pod okriljem Gospodarske zbornice Slovenije. Je soavtor strokovnega priročnika o načrtovanju požarne varnosti, ki je izšel pri **Inženirski zbornici Slovenije**.

Pesimizem in brezposelnost v Hong Kongu

Simona Drevenšek

14. april 2020

Vlada je vsakemu prebivalcu v času te krize podarila 10.000 hongkonških dolarjev (okoli 1280 ameriških dolarjev) ...

Gospodarske razmere so težje kot pri Sarsu.

“Zadnje tedne so stvari na pol normalne, ampak pojavljajo se se novi uvoženi primeri koronavirusa,” mi v pogovoru po Whatsappu pravi prijateljica Alice, Kitajka, ki se je po petih

letih življenja v Šanghaju pred časom preselila v rodni Hong Kong. “Spet smo v fazi prestrašenosti in ne hodimo ven.”

Za razliko od Wuhana in province Hubej, Hong Kong ni bil nikoli “zaprt”. Zaprle so se šole in na spregled je manj aktivistov in volonterjev. “Mesec dni smo bili doma in v zadnjih dveh tednih so se ljudje tega naveličali. Posel se skuša vrniti v normalo,” pripoveduje.

In čeprav se življenje v Hong Kongu ni povsem zaustavilo – v ulici, kjer živi, izmed 10 trgovin nista odprti samo dve – je nekaj njenih prijateljev že izgubilo službo. Finančni sekretar Paul Chan je na svojem blogu zapisal, da je izbruh koronavirusa gospodarstvo prizadel bolj kot SARS leta 2003. Opozoril je, da se bo stopnja brezposelnosti v bližnji prihodnosti še naprej povečevala, je blog povzel časnik South China Morning Post. Pesimistična napoved je

prišla v javnost le nekaj dni potem, ko je bilo znano, da je brezposelnost v mestu 3,7-odstotna, kar je največ v zadnjih devetih letih in da najhuje še prihaja.

Virus je zlomil hongkonško gospodarstvo

V Hong Kongu, kjer imajo 317 okuženih in štiri smrtne primere, vsak dan pa novih 44, so odpovedali številne prireditve, trgovine, restavracije in drugi pa se borijo za preživetje, saj ljudje ostajajo doma. "Gospodarske razmere so težje kot pri Sarsu. Številna mala in srednje velika podjetja v številnih panogah doživljajo izjemen padeč poslovanja," je dejal Chan in dodal, da se podjetja soočajo s prepadi v kapitalski verigi, medtem ko je osebje prisiljeno vzeti neplačani dopust ali nižjo plačo oziroma odpoved.

Obseg cen v maloprodajnem sektorju Hong Konga se je v zadnjem letu znižal, količina pa se je v zadnjem polletju

zmanjšala za med 18 in 24 odstotkov. Chan pričakuje, da podatki o prodaji na drobno za februar, ki bodo objavljeni do konca marca, ne bodo pokazali nobenega izboljšanja.

Opozoril je, da 3,7-odstotna stopnja brezposelnosti v tem mesecu pomeni 130.000 brezposelnih, kar je 12.000 več kot prejšnji mesec.

PREBERITE TUDI

- [Kitajska kaže, kako težak bo zagon gospodarstva po koronavirusu](#)
- [Kako so Kitajci zajezili širjenje virusa](#)

Med najbolj prizadetimi industrijami sta bila potrošniški in turistični sektor, ki je zabeležil najvišjo brezposlenost v zadnjih desetih letih – in znaša 6,1 odstotka-, v

gradbeništvu pa 6,8 odstotka.

Na srečo v finančno-tehnoškem podjetju, kjer dela Alice Chan, še ne odpuščajo.

Je pa vlada vsakemu prebivalcu v času te krize podarila 10.000 hongkonških dolarjev (okoli 1280 ameriških dolarjev), kar je "precej neuporabno" pravi Alice. "To so naredili tudi pred mnogimi leti, medtem ko vlada Macaua vsako leto prebivalcem nakaže denar."

Po besedah glavnega sekretarja Matthewa Cheung Kinchunga bodo tudi trgovine lahko zaprosile za enkratno denarno subvencijo.

Merjenje temperature na vsakem koraku

Kako so izgedali varnostni ukrepi proti širitvi virusa v Hong

Kongu? “Niso bili podobni temu, kar se dogaja v Evropi. Bolj so podobni ravnanjem določenih mest in provinc izven Hubeja, kjer so določene ceste zaprli, ampak ljudje so bili prestrašeni in niso hodili ven. V firmo ne morem priti brez merjenja temperature. Prav tako ne domov, saj mi ob vhodu in izhodu izmerijo temperaturo. Vsak dan mi temperature zmerijo 4 do šestkrat, če bi jo imela, ne bi mogla ne domov ne ven,” se na koncu pošali. Temperaturo merijo povsod, pravi, tudi pred vhodom na pošto.

Navodila delavcem

V strahu pred širjenjem virusa so nekatera podjetja svoje zaposlene prosila, da so pri delu “bolj fleksibilni”; da si v službo prinesejo kosilo in s tem zmanjšajo število izhodov, da načrtujejo pot v službo izven prometnih konic, da se s strankami pogovarjajo s pomočjo tehnologije na daljavo in da upoštevajo higienske nasvete (pogosto umivanje rok,

razkuževanje površin, kihanje v rokav), po pisarnah pa se lahko sprehajajo samo z masko na obrazu.

Pripravljeni že od Sarsa

Ob vsem kar se dogaja v Evropi in scenarijem, ki se odvija v Italiji, jo vprašam ali jo je strah. “Mene ni strah. Vem, da smo dobro pripravljeni, saj smo leta 2003 imeli SARS. In takrat smo bili prestrašeni, saj nismo vedeli, kako je lahko zbolela cela stolpnica ljudi, čeprav nikoli niso šči iz stanovanja,” odvrne in laično razloži: “SARS se, tako kot COVID-19 lahko širi iz odpadkov in pride v stanovanje preko cevi – iz stranišča in zračnikov.”

Zastrižem z ušesi in ob mojem nejevernem vzdihu in tišini nemudoma pristavi: “To je znanstveno dokazano. Počakaj, ti pošljem slike navodil, ki nam jih je poslalo naše

ministrstvo za zdravstvo.”

Hongkonške oblasti so vsem prebivalcem poslale navodila, kako pravilno splakniti straniščno školjko. Prepričani so, da se lahko bacilli širijo tudi 1,8 metra daleč. Zato je treba najprej spustiti pokrov in šele potem ptegniti vodo.

Da bi preprečili širjenje okužbe morajo prebivalci preveriti ali je v drnažnih ceveh U oblike dovolj vode. Svetujejo, da vsak teden vlijejo pol litra vode. Med drugim morajo preveriti tudi ali so cevi prepustne in da iz njih ne uhaja smrad.

Poleg tega sledijo vsakemu primeru koronavirusa. Če se slučajno zgodi, da je bil okuženi v fitnessu, nemudoma za

14 zapro fitness in ga razkužijo. Enako je s stavbami. Včasih imaš v kakšni stavbi občutek, da si padel v plastenko belila,” se pošali Alice.

“Center za varovanje zdravja spletni strani vsak dan javno obvešča o novih primerih koronavirusa in k temu doda še zemljevid,” jim pa ne sledijo preko mobilnih telefonov, kot to počno na Kitajskem in v Južni Koreji. Zaenkrat, ocenjuje kot državljanica, so stvari pod nadzorom: “Nihče od zdravstvenega osebja še ni zbolel, razen enega, ki je šel na smučanje in virus dobil v tujini. Leta 2003 v času SARS je bilo med 299 umrlimi veliko zdravnikov in medicinskih sester.”

Se pa tudi v dobro pripravljenem Hong Kongu bojijo porasta oblelih, zato prebivalce zdravnik redno opozarjajo, naj bodo previdni. In Alice je tako doma že od januarjam skoraj dva meseca. Ven gre pogledat le občasno.

21. dopisna seja Vlade Republike Slovenije

14. 4. 2020

Vlada Republike Slovenije

Vlada je na današnji dopisni seji sprejela odločitev, da je na zaprtih javnih krajih obvezno razkuževanje rok.

Odslej na zaprtih javnih krajih obvezno razkuževanje rok

Vlada Republike Slovenije je na današnji dopisni seji izdala Odlok o spremembi Odloka o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih mestih in površinah v Republiki Sloveniji ter prepovedi gibanja izven občin, ki ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Odlok začne veljati 15. aprila 2020.

S spremembami odloka se odpravlja obvezno nošenje rokavic na zaprtih javnih krajih in nadomešča z obveznim razkuževanjem rok. Tako je pri gibanju in zadrževanju na zaprtem javnem kraju, kjer se izvajajo storitve iz 3. člena odloka, ob upoštevanju ohranjanja varne razdalje do drugih oseb obvezna uporaba zaščitne maske ali druge oblike zaščite ustnega in nosnega predela (šal, ruta ali podobna oblika zaščite, ki prekrije nos in usta) ter obvezno razkuževanje rok. Razkužila je dolžan zagotoviti ponudnik storitev.

Vlada imenovala direktorja Sove

Vlada Republike Slovenije je na današnji seji razrešila direktorja Slovenske obveščevalno–varnostne agencije mag. Rajka Kozmelja, ki je predsednika vlade z dopisom z dne 17. 3. 2020 obvestil, da nepreklicno odstopa s položaja. Na podlagi navedenega je predsednik vlade Vladi Republike Slovenije predlagal, da mag. Rajka Kozmelja z dnem 14. 4. 2020 razreši s položaja direktorja Slovenske obveščevalno–varnostne agencije. Vlada je na predlog predsednika vlade danes tudi sprejela odločitev, da z dnem 15. 4. 2020 za direktorja Slovenske obveščevalno–varnostne agencije, za dobo petih let, do najkasneje 14. 4. 2025, z možnostjo ponovnega imenovanja, imenuje Janeza Stuška.

Janez Stušek je diplomant Fakultete za varnostne vede (2003) in Pravne fakultete v Mariboru (2007); odvetnik, direktor in družbenik v Odvetniški pisarni Stušek d.o.o., doktorski kandidat in zunanji sodelavec Sveta Evrope, avtor več publikacij na področju kazenskega prava, policijskih pooblastil, protikorupcijske zakonodaje ter IT prava.

Svojo poklicno kariero je začel v Slovenski vojski, med drugim pa je bil tudi asistent na Fakulteti za varnostne vede pri predmetih Policijska pooblastila in Kazensko pravo.

Druge kadrovske odločitve

Georgi Bangiev, je bil 16. 4. 2020 imenovan za vršilca dolžnosti generalnega direktorja Direktorata za prostor, **graditev** in stanovanja v Ministrstvu za okolje in prostor, do imenovanja generalnega direktorja tega direktorata, vendar največ za šest mesecev, to je najdlje do 15. 10. 2020.

Na današnji seji je vlada Žarka Bogunoviča, s 17. 4. 2020, razrešila s položaja generalnega sekretarja v Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo. Mitjo Močnika pa je z 20. 4. 2020 imenovala za vršilca dolžnosti generalnega sekretarja v Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, in sicer do imenovanja generalnega sekretarja po opravljenem natečajnem postopku, vendar največ za šest mesecev, to je od 20. 4. 2020 do najdlje 19. 10. 2020.

Javna korist 3. razvojne osi je pravica vseh

Objavil/a AR revija, dne 2020-04-14 ob 15:14:41

V preteklem tednu je bilo javno objavljeno, da je nevladna okoljevarstvena organizacija ROVO, ki deluje na področju varovanja okolja, na Upravno sodišče podala tožbo zoper odločbo o izdaji gradbenega dovoljenja za del trase v Gaberkah. To odločitev v Združeni civilni iniciativi Spodnje Savinjske doline podpiramo. Gre za dejanje, ki je upravičeno, in menimo, da je posledica neupoštevanja priporočil in dejstev, na katere je javnost v vseh dosedanjih postopkih umeščanja tretje razvojne osi že ves čas opozarjala in se v trenutno vodenih postopkih upravnih dovoljenj izkazujejo kot kršitve.

Združene civilne iniciative Spodnje Savinjske doline (ZCISSD) združuje člane treh občin, tj. Polzele, Šmartnega ob Paki in Braslovč. Začetki delovanja segajo v leto 2008, ko so se civilne družbe organizirale samostojno po občinah in nastopile **proti napačni umestitvi hitre ceste v Spodnje Savinjsko dolino.**

ZCISSD deluje zadnjih pet let in v tem času smo povezali številne posamezne strokovnjake, društva in organizacije, ki so nas podprli, da kot civilna družba delujemo v javno korist. Civilne družbe delujemo povezano ne glede na svoje vsebinske cilje. **V ospredju so predvsem strokovnjaki, ki si prizadevajo za zaščito kmetijskih zemljišč, ohranjanje narave in ki svoje delovanje usmerjajo na področje okoljske problematike.**

Kar nekaj podpore smo uspeli pridobiti tudi med politiki, predvsem med tistimi, ki se zavedajo, da na racionalno porabo javnih sredstev bistveno vpliva ustrezno umeščena in načrtovana gradnja.

Na seji ob sprejemanju poroštvenega zakona za del 3RO so bile podane napovedi z opozorilom, da je potrebno umestitev v Spodnjo Savinjsko dolino ponovno ovrednotiti in preveriti alternativne možnosti. Enako namero je podal tudi minister za infrastrukturo.

Naš cilj je s pravnimi sredstvi legitimno ovreči napačno umestitev hitre ceste na celotnem odseku od A1 do Slovenj Gradca jug, kar je bilo že izpostavljeno in strokovno dokazano.

V poročilu državne medresorske delovne skupine iz leta 2011 je zapisano, da je študija variant **pomanjkljiva** in je kot take ni moč potrditi, in priporočeno,

da se je v prihodnjih postopkih bolje usmeriti na posodobitev obstoječe ceste.

Posodobitev obstoječe trase je obvezna alternativa novi prometnici, ki pa je kot alternative v študiji variant niso presojali, kar je poleg ponareditve podatkov o številu delovnih mest v Celju ena izmed nikoli odpravljenih napak in je pomanjkljivost predhodne faze.

Kot ključno je moč izpostaviti tudi neustrezno vrednotenje kmetijskih zemljišč ter konstantno spreminjanje vseh ključnih ocenjevanih parametrov trase. Ker se je na odseku Velenje jug- Šentrupert bistveno spremenila lega trase F2, so bile spremenjene tudi vse karakteristike in stroški izgradnje.

Cena se je do sedaj povečala za več kot 100 odstotkov in še ni končna, posledica tega pa je – v skladu s predpisi – ponovna presoja upravičenosti predloga načrta DPN-ja pred pripravo investicijskega programa.

Dokument DPN F2-2 ni imel obveznih vsebinskih prilog, vezanih na investicijo. Investicijskega programa za F2-2 v lanskem letu še ni bilo.

Vsi tisti, ki živimo med Avstrijo in Hrvaško, v koridorju, opredeljenem kot 3. razvojna os, (ki pa ne pomeni samo cestnega omrežja, temveč predvsem območje specifičnega razvoja), in ki se ob umeščanju prometnice na njo v kateremkoli delu trase navezujemo, se ukvarjamo z vplivi na okolje in okoljskimi problematikami, ki so pri zahtevni in ob tako načrtovani gradnji močno izraženi.

Zaskrbljujoča je tudi (pre)draga gradnja načrtovane hitre ceste, ki je ni treba in ni možno zgraditi preko nestabilnih tal velenjskega rudnika ter s tem še dodatno povečati rabo javnega denarja.

Preprečiti želimo nesmiselno gradnjo bližnjice v Ljubljano preko najboljših kmetijskih zemljišč v Sloveniji, tudi preko preštevilnih domov in objektov brez dejanske ugotovitve stanja zaščitenih živalskih in rastlinskih vrst na zavarovanih območjih, preko vodnih virov...

Združeni smo iz različnih okolij in strok ter nasprotujemo neprimernemu trasiranju 3RO po celotni dolžini 3RO na osnovi prirejene in zastarele »študije variant« leta 2007, zato smo se ter se še bomo aktivno vključevali v postopke izdelave in sprememb DPN kot tudi izdaje gradbenih dovoljenj.

Posamezniki so člani nevladnih organizacij, društev v javnem interese- su, člani civilne družbe s statusom, lastniki, ki izkažejo pravni interes, ali odgovorni strokovnjaki in politiki, državljani Slovenije, ki jim je z Aaurško konvencijo priznana pravica sodelovanja.

Zelo pomenljiva je skupna ugotovitev vseh, ki se ukvarjamo z DPN-dokumenti med Velenjem in Slovenj Gradcem in v nadaljevanju z DPN med Velenjem jug in Šentrupertom, da prvi načrt ni pridobil soglasja – mnenja ministrstva za rudarjenje, drugi pa ima negativno soglasje – mnenje ministrstva za kmetijstvo. Soglasje s področja rudarstva je bilo v sklepu o pripravi DPN navedeno kot obvezno. Trasiranje nove ceste na območju Gaberk prek »pridobivalnega območja rudnika« predstavlja samo del trase, ki se nadaljuje prek dokazano nestabilnega območja »pridobivalnega prostora rudnika« vzhodno od Škalskega jezera do točke Velenje jug.

Načini vodenja postopkov izdelave dokumentov DPN kot gradbenih postopkov so zato sporni. Postopki so tudi v nasprotju z evropskimi direktivami. **Vodeni bi morali biti po integralnem postopku, saj bi bila le tako vključena javnost, kot je to že zakonsko določeno na državnem nivoju in v Evropi.** Izkazuje se, da imamo sprejeta ustrezna zakonska določila, **a jih država sama ne izvršuje** oziroma jih prilagaja svojim željam in ciljem.

Izdana soglasja in dovoljenja, ki datirajo v čas pred sprejetjem zadnje prostorske in **gradbene zakonodaje**, izključujejo sodelovanje javnosti, čeprav je projekt več kot aktualen in potreben sodelovanja širše javnosti. V nasprotnem primeru gre zgolj za parcialno zastavljeno gradnjo dražjih štiripasovnic namesto nujno potrebne posodobitve dotrajane obstoječe državne in regionalne prometne mreže z ustrezno nadgradnjo.

Hitra cesta ne pokriva ključnih dnevnih prometnih tokov med Velenjem in Celjem, ne rešuje prometnih potreb živečih od Velenja do Mislinje in dalje do Slovenj Gradca z vzhodnega dela. Cesta je tehnično načrtovana kot hitra, a se bo po njej moč voziti manj kot 100 km/h. Še posebej zato je za prometno obremenitev 12.000 vozil na dan od Velenja do Slovenj Gradca povsem neracionalno graditi cesto v novem koridorju kot štiripasovno.

Celoten odsek med Slovenj Gradcem in A1 je konstrukcijsko zahteven, saj ima **več kot en zahteven konstrukcijski objekt na kilometer**, kar pomeni tudi zahtevno in drago vzdrževanje po izgradnji. Ta cesta je tako prostorsko kot okoljsko bolj škodljiva in manj primerna od posodobitve in dograditve obstoječe ceste v celotnem obstoječem koridorju, ki bi, kot je osnovni namen 3. razvojne osi, povezovala predvsem regijo med Avstrijo in Hrvaško in ne odvajala prometa prioriteto k Ljubljani.

ZCISSD želimo izpostaviti, da je Ustavno sodišče RS v ustavni pritožbi občin Braslovče in Polzela odločilo, da so bili postopki sodelovanja javnosti za uveljavitev DPN za 3RO korektni, ostalih nepravilnosti v Uredbi za DPN pa niso presojali, kar je prepuščeno šele postopkom na Upravnem sodišču. Na strani investitorja je, da nepravilnosti odpravi prej, s čimer prepreči postopke na sodiščih tik pred začetki gradenj.

ZCISSD zahtevamo, da se ROVO vključi v postopek, sicer je možno sprožiti nov spor, skladno z novostmi v zakonodaji po zahtevah EU-komisije, ki jim tak status v procesu gradbenega dovoljenja omogoča.

Mnogi še vedno trdno verjamejo, da bo problematiko odseljevanja mladih rešila le cesta, in so mnenja, da se je udobno in ekološko voziti na delo v oddaljene centre ter na podeželju samo spat. Takšno mišljenje je zmotno, na dolgi rok škodljivo in se s prihodnostjo ne sklada več.

Mnenja smo, da imajo pravico do pritožbe vsi, ki so kakorkoli povezani s 3. razvojno osjo. To so državljani Koroške, Šaleške in Savinjske doline, Posavja, Novega mesta ter Bele krajine. V to skupino spada tudi ROVO.

3. razvojna os naj bi povezovala Slovenijo od Koroške do Bele krajine. Noben tehten strokovni argument, da je trasa prek Braslovč ustrežnejša od trase prek Arje vasi, ne obstaja. Ker gre za javna finančna sredstva, so lahko stranke v postopku tudi druge nevladne organizacije, ki se borijo za varovanje okolja in racionalno rabo javnih finančnih sredstev v Sloveniji.

Komu zvoni na 3. razvojni osi? Zvoni vsem nam!

Mi jih nočemo, Nemci bodo šli ponje z letali

V Posavju jih manjka več sto, prav tako v Savinjski dolini. Kmetje: Domača delovna sila ni v pomoč

Objavljeno
14. april 2020 21.55

Posodobljeno
14. april 2020 21.55

Odpri galerijo

Hmeljarji iz Savinjske doline bodo po petnajstih letih prvič ostali brez zadostnega števila sezonskih delavcev iz tujine. FOTO: Jože Suhadolnik

[Mateja Kotnik](#)

Ljubljana – Odločitev ministrstva za kmetijstvo, da zaradi epidemije koronavirusa ne dovoli prihoda glavnine sezonskih delavcev v našo državo, je razočarala pridelovalce hmelja in tudi lastnike sadnih in zelenjavnih nasadov. »Z domačo delovno silo si ne moremo pomagati. To vemo na podlagi izkušenj iz preteklosti,« trdijo pridelovalci jagod in zelenjave iz okolice Brežic in Krškega, enake izkušnje imajo z njimi hmeljarji v Savinjski dolini.

Darko Krošelj iz Darsada je bil dogovorjen za prihod skupine 75 delavcev iz Srbije. Kako bo brez njih opravili sezonska dela v jagodnih nasadih, ne ve. »Gospodarska škoda bo zelo velika,« napoveduje. **Igor Jarkovič**, prav tako pridelovalec sadja in zelenjave, pravi, da je po dveh pozebah to nov udarec za panogo, ki lahko povzroči propad. Jarkovič trdi, da je zdravstveno tveganje v času epidemije manjše, če imajo kmetje zdrave tujce nastanjene na kmetijah, kjer se omejeno gibajo, kot pa da v Posavje dnevno migrirajo brezposelni, dijaki in

študenti iz številnih slovenskih krajev.

Domači ostanejo le dan ali dva

Jarkovič je bil dogovorjen za prihod 70 delavcev iz Bosne in Hercegovine. »To so ljudje, ki se k nam vsako leto vračajo in so navajeni dela v nasadih. Domači delavci pridejo dan ali dva, potem jih ni več. Tako je na naši kmetiji že štirideset let,« pove Jarkovič. Sogovornika se sprašujeta, kdo jim bo povrnil za stroške za pridobivanje delovnih dovoljenj. Na upravni enoti jim tega denarja ne bodo vračali.

Brez pomoči sezonskih delavcev bo slovenski hmelj ostal na tleh. FOTO: Tadej Regent

Tudi [hmeljarji v Savinjski dolini](#) so zelo ogorčeni. Na kmetiji **Janeza Oseta**, predsednika združenja hmeljarjev Slovenije, so na prosti dan pomagali sorodniki in prijatelji. »Včeraj jih je bilo na hmeljišču 28, danes le eden, saj so morali v službe. Odločitev ministrstva ni poštena. Slovenski hmelj bo ostal na tleh,« je razočaran Oset. Prepričan je, da bodo skupine tujih sezonskih delavcev izgubili dolgoročno, saj so iz Nemčije, kjer so zaželeni, ponje poslali letala.

Država se ne bo vmešavala v plačilo

Z ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano so sporočili, da se je na poziv ministrice na pomoč slovenskim kmetom odzvalo 300 ljudi. »Med njimi študenti, delavci na čakanju, brezposelni, upokojenci, družine, samozaposleni in drugi,« so povedali na ministrstvu in dodali, da ne nameravajo posegati v poslovni odnos med delodajalcem in iskalcem zaposlitve, zato ne bodo določali višine plačila, še manj podpirali delo na črno.

Goran Lukić iz delavske svetovalnice je ministrico javno pozval, da bi morda namesto apokaliptičnega poziva, s katerim po njegovem mnenju želijo utrditi »poslovni model« najemanja podplačanih sezonskih delavcev brez neposrednega delovnoppravnega varstva, zavihati rokave in zagotoviti vsem sezonskim delavcem v kmetijstvu ustrezno plačilo in neposredno delovnoppravno varstvo.

Še kakšen apokaliptičen poziv?

»Če tega ne boste naredili, me na žalost ne bo presenetilo, da bo jutri ali pojutrišnjem na eni izmed naslednjih novinarskih konferenc minister za infrastrukturo podobno dramatično naslovil 'državljanke, študente, brezposelne, mlajše upokojence', naj gredo delat v **gradbeništvo**, ker zaradi ukrepov v času koronavirusa primanjkuje poceni delovne sile z območja nekdanje Jugoslavije,« še pravi Lukić.

Podprite Delo

[Naše delo je, da vi veste več.](#) In poročanje za Delo.si - je delo. Kot vsako drugo. Pošteno delo si zasluži plačilo. Naročite se na delo.si že za 1,49€ na mesec.